

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXXVIII/257/14
Rady Miejskiej w Łęczycy
z dnia 23 stycznia 2014 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
W LATACH 2014 – 2018**

DLA GMINY MIASTO ŁĘCZYCA

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp.
2. Definicja przemocy i rodzaje przemocy.
3. Cykle przemocy.
4. Przyczyny i skutki stosowania i doznawania przemocy.
5. Charakterystyka głównych uczestników przemocy w rodzinie.
6. Mity i stereotypy na temat przemocy.
7. Podstawa prawna.
8. Realizatorzy programu.
9. Adresaci programu.
10. Koordynator programu.
11. Finansowanie.
12. Założenia programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
13. Cele programu.
  - 13.1. Cel główny.
  - 13.2. Cele szczegółowe.
14. Zadania do realizacji.
15. Przewidywane efekty programu.
16. Wskaźniki.
17. Analiza SWOT.
18. Dane statystyczne.
19. Sprawozdawczość programu.

1. Wstęp

Na zjawisko przemocy w rodzinie można patrzeć z różnych punktów widzenia: indywidualnego, systemowego lub społecznego.

Perspektywa indywidualna to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy, lub przez pryzmat sprawcy.

Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia.

Perspektywa społeczna to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy, prospołeczność obywateli, postawy i czynniki mające sprzyjać przemocy, bądź ją usprawiedliwiać.

Na przemoc w rodzinie można spojrzeć również z **perspektywy:**

- **prawnej** – kiedy akt przemocy jest przestępstwem skodyfikowanym w kodeksie karnym i zagrożonym określoną karą,
- **moralnej** - kiedy dokonywanie przemocy to krzywdzenie słabszego, a sprawca powinien podlegać sankcjom własnego sumienia i potępieniu ze strony innych,
- **psychologicznej** – kiedy przemoc to sytuacja cierpienia i bezradności, która odsłania mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne oraz złożone procesy interakcji między sprawcą, a osobą doświadczającą przemocy.

Z każdego punktu widzenia przemoc w rodzinie może być opisywana na różne sposoby, wywoływać różne emocje od współczucia po gniew. Mimo wielu sporów definicyjnych zjawisko przemocy jest przede wszystkim indywidualnym dramatem osób, które jej doświadczają, które potrzebują pomocy, a często jej nie poszukują.

2. Definicja przemocy i rodzaje przemocy

W świetle Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie **PRZEMOC** to jednorazowe, lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Osobami najbliższymi są : małżonek, dzieci, rodzice, rodzeństwo, powinowaci, przysposobieni oraz ich małżonkowie, a także inne osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Do form przemocy w rodzinie zalicza się:

- **PRZEMOC FIZYCZNA:** popychanie, odpychanie, obezwładnienie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą dłońią i pięściami, bicie przedmiotami, powodowanie oparzeń, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy, kopanie itp.
- **PRZEMOC PSYCHICZNA:** wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, wyzwiska, wmawianie choroby psychicznej, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, itp.;
- **PRZEMOC SEKSUALNA** : wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, sadystyczne formy współżycia seksualnego, krytyka zachowań seksualnych, wykorzystywanie seksualne (częściej używane określenie, jeżeli przemoc seksualna dotyczy dzieci w Polsce do 15 roku życia) itp.;

• **PRZEMOC EKONOMICZNA I ZANIEDBANIE:** odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, brak opieki i uniemożliwianie zaspokajania podstawowych potrzeb fizjologicznych (związanych ze snem, jedzeniem, higieną) itp.

3. Cykle przemocy

Przemoc w rodzinie ma często długotrwałą lub nawet kilkunastoletnią historię. Powtarza się zwykle zgodnie z pewnym schematem określonym przez Lenore Walker w 1979 r.

Wg niej cykl przemocy składa się z trzech następujących po sobie faz:

- faza I – narastającego napięcia;
- faza II – ostrej przemocy;
- Faza III – miodowego miesiąca;

Pomaga to w zrozumieniu dlaczego tak trudno osobom doznającym przemocy zmienić swoją sytuację. Ważna tutaj jest specyfika relacji pomiędzy sprawcą, a ofiarą przemocy. Zdecydowana większość ofiar nie doświadcza przemocy w sposób ciągły, ponieważ ma ona charakter cykliczny. W/w fazy przemocy wyjaśniają proces wiktyimizacji osób doznających przemocy, a także pojawiający się w ich zachowaniu syndrom wyuczonej bezradności.

Faza pierwsza – **faza narastającego napięcia** to czas tworzenia i budowania napięcia. Cechuje się wzrostem napięcia pomiędzy partnerami. Każdy drobiazg wywołuje irytację. Przyczyny konfliktu mogą tkwić poza rodziną, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia powodujące wzrost napięcia. Zaczyna pojawiać się agresja. Napięcie nie opada pomimo podejmowanych przez ofiarę prób załagodzenia, bądź rozwiązania konfliktu. W wyniku eskalacji napięcia dochodzi do aktu fizycznego, co jest drugą fazą, zwaną fazą gwałtownej przemocy.

Faza gwałtownej przemocy zwana inaczej fazą wybuchu pojawia się z mało istotnych powodów. Dochodzi do rozładowania złości, a ofiara doznaje obrażeń fizycznych i psychicznych. Agresja w tej fazie może zagrażać życiu, bądź zdrowiu ofiary. W tych momentach ofiary decydują się na zgłoszenie faktu przemocy i poszukują pomocy. Moment zakończenia aktu przemocy zależy wyłącznie od sprawcy przemocy i nie ma żadnego związku z zachowaniem ofiary (jej ból i cierpienie nie wyciszają agresji).

Po okresie gwałtownej przemocy następuje tzw. **okres miodowego miesiąca** (uspokojenia i miłości). To czas, w którym sprawca bardzo często obiecuje, że już nigdy więcej nie skrzywdzi ofiary, bądź zachowuje się w sposób jakby przemoc nigdy nie miała miejsca, okazuje uczucia, wyraża skruchę. Po wyładowaniu złości sprawca zdaje sobie sprawę z tego co zrobił, przeżywa poczucie winy, przeprosza, próbuje przekonywać ofiarę że sytuacje przemocowe nigdy więcej się nie powtórzą. Zazwyczaj ofiary wierzą w takie deklaracje, które są w większości tym czego pragną i oczekują. Ofiary zaczynają wierzyć w zmianę zachowań partnera i uznają przemoc za incydent, który się już nie powtórzy. Sprawcy przemocy nie są w stanie długo wytrzymać w takiej roli co prowadzi ponownie do narastania napięcia, co oznacza, iż wznowia się cykl przemocy.

Przemoc w następnym cyklu jest zazwyczaj gwałtowniejsza, a faza miodowego miesiąca krótsza. Należy również pamiętać, iż faza miodowego miesiąca demobilizuje ofiarę, a sprawcę utwierdza w poczuciu bezkarności.

3. Przyczyny i skutki stosowania i doznawania przemocy

Przemoc w wyniku swojej złożoności wielu czynników: biologicznych, społecznych, kulturowych, ekonomicznych i politycznych pozwala na rozpatrywanie jej **przyczyn – czynników ryzyka bycia zarówno sprawcą, jak i ofiarą.**

Według modelu ekologicznego ryzyko bycia sprawcą, bądź ofiarą można podzielić na 4 kategorie:

- **czynniki biologiczne** – charakterystyka demograficzna, zaburzenia psychiczne, nadużywanie substancji psychoaktywnych, wcześniejsze zachowania agresywne, doświadczenie przemocy w przeszłości;
- **stosunki z osobami najbliższymi** – rodziną, przyjaciółmi, partnerami;
- **konteksty społeczne** – charakterystyka miejsca pracy, szkoły, sąsiadów;
- **czynniki socjologiczne** – dostępność broni, normy społeczne, kulturowe, polityka zdrowotna, edukacyjna, gospodarcza i społeczna;

W modelu ekologicznym wyjaśniane są przyczyny przemocy i ich interakcje, a także ukazuje się **działania, które należy podejmować, aby zapobiegać przemocy:**

- modyfikowanie indywidualnych zachowań zwiększających ryzyko;
- zapewnienie profesjonalnej pomocy i wsparcia dla rodzin z zaburzeniami, monitorowanie miejsc publicznych oraz podejmowanie kroków w celu rozwiązywania problemów mogących prowadzić do przemocy;
- przeciwdziałanie niepożądanym postawom i praktykom o podłożu kulturowym.

Poza wieloma przyczynami występowania zjawiska przemocy należy zwrócić uwagę także na jej skutki. Do najczęstszych zalicza się skutki o charakterze indywidualnym, społecznym oraz ekonomicznym.

Skutki stosowania przemocy dotyczą zarówno osób pokrzywdzonych, jak i sprawców przemocy. Ofiary przemocy mogą ponieść w jej wyniku śmierć, mogą również usiłować popełnić samobójstwo, co jest wynikiem przewlekłego stresu, bądź depresji. Konsekwencjami są obrażenia fizyczne, niektóre prowadzące nawet do trwałego kalectwa. Ponadto przemoc może wywoływać u ofiar zaburzenia zdrowia organizmu i zdrowia psychicznego. Może prowadzić do uzależnień od substancji psychoaktywnych, trudności w funkcjonowaniu w różnych rolach społecznych, ubóstwa, bezdomności, itd. Odnośnie dzieci – ofiar przemocy – skutkiem może być śmierć w wyniku ataku przemocy, bądź w wyniku samobójstwa, trwałe kalectwo, urazy fizyczne, psychiczne, sięganie po środki psychoaktywne, uzależnienia, prostytuowanie się, konflikty z prawem, przejawianie zachowań agresywnych, zaburzenia w rozwoju osobowości, konflikty z prawem, zaburzony proces socjalizacji, demoralizacja, trudności wychowawcze, kłopoty z nauką oraz problemy w życiu dorosłym.

Sprawcy przemocy z kolei ponoszą konsekwencje prawne, po opuszczeniu zakładów karnych może dotyczyć ich problem bezdomności, mogą ponieść śmierć w wyniku aktu samoobrony ofiary. W świetle przepisów Sąd może wydać sprawcy przemocy nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonymi członkami rodziny niezależnie od tytułu prawnego do lokalu jaki posiada. Natomiast w przypadku sprawców nadużywających alkoholu można zastosować zobowiązanie przez Sąd do leczenia odwykowego, bądź wydanie przez Prokuratora zakazu zbliżania się do ofiary, dozór Policji, ograniczenie władzy rodzicielskiej.

5. Charakterystyka głównych uczestników przemocy w rodzinie

W świetle statystyk zdecydowanie najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci. Jednakże należy pamiętać, że ofiarami przemocy są również mężczyźni, a sprawcami kobiety. Żadne statystyki nie odzwierciedlają prawdziwych rozmiarów przemocy, ponieważ jest ona sprawą wstydliwą i zatajaną. Każdy człowiek doświadczający przemocy nie może być za nią obwiniany i ma prawo do pomocy prawnej, socjalnej, psychologicznej i medycznej, do wiedzy potrzebnej w radzeniu sobie z przemocą i do przeciwdziałania przemocy.

Cechy charakterystyczne ofiar przemocy:

- brak umiejętności stanowczego powiedzenia „nie”, tzn. niemożność określenia granic tego, co we wzajemnych kontaktach jest dopuszczalne, a co niedopuszczalne, na co wyrażana jest zgoda,
- bezsilność wobec przemocy fizycznej partnera,
- strach przed własnym, odważnym, stanowczym działaniem,
- słabość, brak konsekwencji,
- brak odpowiedzialności za dzieci, za zdrowie i życie własne;
- wstyd (przed ludźmi: dziećmi, rodziną, sąsiadami, znajomym),
- nieświadomość, że podlega się przemocy,
- nieświadomość prawa koniecznego do obrony siebie (nie wiemy, że możemy się bronić, lub nie wiemy, jak się bronić),
- strach przed partnerem, jego siłą (przed jego reakcją na nasze działanie i próby obrony, siłą fizyczną, maltretowaniem psychicznym),
- strach przed samotnością, poczuciem osamotnienia, porzucenia, bezradności;
- brak szacunku do samego siebie,

- strach przez rozpadem związku: utratą męża/zony, domu, pozycji społecznej;
- bezsilność, rezygnacja, poddanie się,
- niczym nieuzasadniona nadzieja na zmianę.

Poddając analizie **sprawcę przemocy** można zauważyć, że bardzo wielu z nich przeszło przygotowanie do stosowania aktów agresji wobec drugiej osoby z dzieciństwie w tzw. „szkole ofiar”. Dodatkowe wzmocnienie otrzymują oni wtedy, gdy po stosowaniu aktów przemocy często pozostają bezkarni. Zmiany zachodzące w umysłach sprawców dotyczą usprawiedliwiania faktu stosowania przemocy, uchylania się od poczucia odpowiedzialności, przez co zdejmują z siebie ciężar winy. Sprawcy są przekonani, że sprawują władzę nad ofiarami i mają świadomość, iż za przemoc wobec bliskich grożą im niewielkie sankcje prawne i społeczne.

Sprawcy również często podejmują działania w celu ukrycia faktu stosowania przemocy. Jeżeli nie udaje im się, to najczęściej zaprzeczają, że taki fakt miał miejsce, podważają wiarygodność ofiary, mogą utrzymywać iż ofiara kłamie, ma skłonności do przesady, bądź go sprowokowała, mogą sprawić że inni będą po jego stronie.

Sprawcami przemocy w większości przypadków stają się osoby uzależnione od alkoholu. Prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym jest dwukrotnie większe niż w pozostałych.

6. Mity i stereotypy na temat przemocy

Wiele społeczeństw czy środowisk nie reaguje na problem przemocy w rodzinie, wyrażając tym samym zgodę na przemoc. Jest to wynikiem funkcjonujących w świadomości społecznej mitów i stereotypów na temat przemocy, które pokazują fałszywy obraz problemu. Mity i stereotypy usprawiedliwiają stosowanie przemocy, służą do ukrycia czy zbagatelizowania problemu, przez co utrudniają prawidłowe reagowanie na akty brutalności czy okrucieństwa wobec bliskich. Dają sprawcy sygnał o społecznym przyzwoleniu na przemoc, umacniają w nim pewność siebie i poczucie bezkarności, zniewalając ofiarę przemocy i zmuszając ją do milczenia. Warto zatem wiedzieć, co jest mitem i stereotypem, aby nie ulegać fałszywym przekonaniom odbierającym siłę do walki o lepsze życie. Mity i stereotypy na temat przemocy dotyczą nie tylko kobiet czy relacji pomiędzy małżonkami ale także dzieci, uczniów, rówieśników czy osób starszych. Oto niektóre z nich:

1. PRZEMOC W RODZINIE TO PRYWATNA SPRAWA NIKT NIE POWINIEN SIĘ WTRĄCAĆ

Nieprawda – przemoc, wykorzystywanie, bicie, krzywdzenie osób bliskich jest przestępstwem, tak samo groźnym i podlegającym karze jak przemoc wobec obcych. Fakt zawarcia małżeństwa czy mieszkanie pod jednym dachem nie stanowi okoliczności zezwalających na przemoc ani nie znosi odpowiedzialności za popełnianie czynów karalnych przez prawo. Przemoc w rodzinie nie jest sprawą prywatną, jest przestępstwem i istotnym problemem społecznym.

2. PRZEMOC ZDARZA SIĘ TYLKO W RODZINACH Z MARGINESU SPOŁECZNEGO

Nieprawda – przemoc w rodzinie występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej.

3. PRZEMOC JEST WTEDY, GDY SĄ WIDOCZNE ŚLADY NA CIELE OFIAR

Nieprawda – przemoc to nie tylko działanie pozostawiające siniaki, złamania czy oparzenia, to także poniżanie, obelgi, zmuszanie do określonych zachowań, grożenie, zastraszanie. Przemoc psychiczna boli tak samo jak bicie.

4. JEŚLI KTOŚ JEST BITY TO ZNACZY, ŻE NA TO ZASŁUŻYŁ

Nieprawda – nikt nie zasługuje na bicie, krzywdzenie, maltretowanie bez względu na to co zrobił czy powiedział. Nikt nie ma prawa znęcać się, poniżać czy bić innych. Wielu sprawców przemocy stawia swoim ofiarom absurdalne wymagania i oczekuje od nich rzeczy niewykonalnych. Dla sprawcy każdy pretekst jest dobry.

5. OFIARY PRZEMOCY W RODZINIE AKCEPTUJĄ PRZEMOC

Nieprawda – ofiary przemocy domowej zawsze próbują się bronić, ich działania są jednak mało skuteczne. Wypróbują różne, często nieracjonalne strategie obronne, które w konsekwencji powodują nasilenie przemocy. Zachowania, które są skutkiem przetrwania sytuacji przemocy niejednokrotnie kwalifikują je do błędnych diagnoz: osób zaburzonych, szalonych, wariatek, bardzo roszczeniowych, takich, które nie wiedzą czego właściwie chcą. Czasami ich niezwykle zachowania, które pomagają im przeżyć w relacjach przemocy są

interpretowane na ich niekorzyść przez pracowników służby zdrowia, opieki społecznej, policji czy wymiaru sprawiedliwości.

6. TO BYŁ JEDNORAZOWY INCYDENT, KTÓRY SIĘ NIE POWTÓRZY

Nieprawda – przemoc domowa rzadko jest jednorazowym incydem. Jeżeli nie zostaną podjęte stanowcze działania wobec sprawcy – przemoc się powtórzy. Policja zwykle jest wzywana w ekstremalnych sytuacjach, gdy przemoc ma już długą historię. Jednorazowy incydent przemocy wobec żony/partnerki zazwyczaj jest tylko pierwszym ogniwem w łańcuchu nasilającej się przemocy. Ponad jedna czwarta bitych kobiet staje się ofiarą przemocy częściej niż pięć razy w roku.

7. GDYBY NAPRAWDĘ OFIARA CIERPIAŁA ODESZŁABY OD SPRAWCY

Nieprawda – ofiary naprawdę cierpią, nikt nie lubi być bitym i poniżanym. To, że ofiary nie odchodzą od sprawcy wynika zwykle z ich zależności od sprawcy, z trudności mieszkaniowych, z przekonań odnośnie małżeństwa, z nacisków jakim są poddawane ofiary ze strony sprawcy, a także rodziny, kolegów, sąsiadów.

8. PRZYCZYNĄ PRZEMOCY W RODZINIE JEST ALKOHOL

Nieprawda – nawet uzależnienie od alkoholu nie zwalnia od odpowiedzialności za czyny dokonane pod jego wpływem. Alkohol jedynie ułatwia stosowanie przemocy, sprawcy często piją po to, by znęcać się i bić swoich bliskich, a stanem nietrzeźwości próbują usprawiedliwić swoje zachowania, by uniknąć odpowiedzialności. Należy karać sprawcę przemocy i leczyć jego chorobę.

9. GWAŁT W MAŁŻEŃSTWIE NIE ISTNIEJE

Nieprawda – gwałtem jest doprowadzenie innej osoby do poddania się czynowi nierządnemu lub do wykonania takiego czynu, stosując przemoc, groźbę bezprawną lub podstęp (patrz art.168 k.k.) i nigdzie nie jest napisane, że nie dotyczy to osób bliskich napastnika. Każdy ma prawo do decydowania o swoim życiu intymnym, akt ślubu nie odbiera tego prawa.

10. WIERZENIA RELIGIJNE MOGĄ POWSTRZYMAĆ PRZEMOC

Nieprawda – badania prowadzone przez dr Margie Leiding na Uniwersytecie w Colorado potwierdziły, że wiele badanych kobiet było różnego wyznania i relacjonowały one, że przekonania religijne nie ochroniły je skutecznie przed przemocą ze strony męża. Wiara pomagała im jedynie w cierpieniu i była pocieszeniem. Czasami uczestnictwo w nabożeństwie było ich jedynym bezpiecznym kontaktem ze światem zewnętrznym. Kontakt z kapłanem czasami je wtórnie ranił, jeśli słyszały słowa, że to one mają stać się lepsze dla swego męża i pomóc mu duchowo w poszukiwaniu Boga.

11. DZIECI POTRZEBUJĄ OJCA NAWET JEŚLI UŻYWA ON PRZEMOCY - Nieprawda.

12. PRAWDOPODOBIENSTWO DOŚWIADCZENIA PRZEMOCY ZE STRONY OBCEGO CZŁOWIEKA JEST WIĘKSZE NIŻ ZE STRONY CZŁONKA RODZINY

Nieprawda – przemoc w rodzinie jest zjawiskiem częstszym niż ta, na jaka jesteśmy narażeni na ulicy, w barze lub miejscu pracy. Przemoc wobec kobiet w rodzinie stanowi jedną czwartą wszystkich zgłoszonych organom ścigania aktów przemocy.

13. KORZYSTANIE Z POMOCY SPOŁECZNEJ TO WSTYD

Nieprawda – pomoc społeczna oferuje wiele rodzajów pomocy osobom i rodzinom, które z różnych powodów znalazły się w trudnej sytuacji życiowej bez swojej winy. Obok świadczeń pieniężnych pomoc społeczna oferuje różnego rodzaju pomoc niepieniężną, na przykład w postaci pracy socjalnej lub specjalistycznego poradnictwa (prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, itp.)

14. NIE MOŻNA ZMIENIĆ SWOJEGO PRZEZNACZENIA

Nieprawda – nawet po wielu latach osoba doznająca przemocy może przerwać przemoc. Nigdy nie jest za późno, aby powiedzieć NIE !

15. PRZEMOC W RODZINIE NIE JEST ZJAWISKIEM CZĘSTYM

Nieprawda – prawie jedna trzecia kobiet w pewnym okresie swojego życia staje się ofiarą przemocy w rodzinie. Dane te dotyczą zarówno przemocy fizycznej, seksualnej jak i znęcania się psychicznego.

16. PRZEMOC W RODZINIE JEST WYNIKIEM CHWILOWEJ UTRATY SAMOKONTROLI

Nieprawda – większość sprawców planuje swoje działania. Kiedy biją starają się to robić tak aby nie zostawiać śladów.

17. GWAŁTY NA KOBIECACH NAJCZĘŚCIEJ DOKONYWANE SĄ PRZEZ OSOBY OBCE

Nieprawda – w 83% przypadków sprawcami gwałtów są osoby, które kobieta zna i którym ufa. W 20% są to kochankowie a w 33% mężowie ofiar.

18. WSZYSCY WIEDZĄ, ŻE KIEDY KOBIECĄ MÓWI „NIE”, CZĘSTO MYŚLI „TAK”

Nieprawda – kiedy kobieta mówi NIE to ma na myśli NIE !!!

19. JEŚLI KOBIECĄ NIE ZOSTAŁA POBITA I NIE STAWIAŁA OPORU, TO NIE BYŁ GWALT
Nieprawda – gwałciciele często używają broni lub grożą użyciem przemocy w celu zastraszenia swoich ofiar. Fakt, że nie ma ewidentnych śladów stosowania przemocy nie oznacza, że kobieta nie została zgwałcona.

20. MĘŻCZYŹNI BĘDĄCY SPRAWCAMI PRZEMOCY DOMOWEJ SĄ Z NATURY AGRESYWNI

Nieprawda – większość mężczyzn, którzy są sprawcami przemocy w stosunku do swoich partnerek, nie jest agresywna poza domem.

21. NIE DA SIĘ WYCHOWAĆ DZIECKA NA PORZĄDNEGO CZŁOWIEKA BEZ PORZĄDNEGO LANIA.

Nieprawda – bicie jest niedopuszczalnym środkiem wychowawczym. Nic nie usprawiedliwia podniesienia ręki na dziecko. Nie wolno stosować przemocy wobec dzieci, ponieważ: nie wolno bić słabszego, agresja rodzi agresję, bicie nie dociera do sumienia, tylko do skóry – jest przez to mało skuteczne, bicie upokarza, a w gniewie jest niebezpieczne, ponieważ dorośli nie kontroluje siły uderzenia, zabrania tego Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, zabrania tego Konwencja o Prawach Dziecka.

22. BITY W SZKOLE JEST TEN, KTO PIERWSZY ZACZYNA

Nieprawda – bity może być uczeń, który nikogo nie zaczepia.

23. PRZEMOC W SZKOLE TO ZJAWISKO RZADKIE

Nieprawda – przemoc w szkole to zjawisko częste.

24. DZIECKO NIE JEST OFIARĄ PRZEMOCY, JEŚLI JEST TYLKO JEJ ŚWIADKIE

Nieprawda – dzieci doświadczają przemocy w dwojaki sposób – będąc celem ataków sprawcy lub będąc świadkami ataków na osobę im bliską. Nawet jeśli dzieci nie widzą bezpośrednio ataków, mogą słyszeć odgłosy świadczące o tym, że dzieje się coś złego, mogą słyszeć krzyki lub płacz matki. Przypadki, w których dzieci stają się ofiarami bezpośredniej przemocy – bicie, znęcanie się, poniżanie – wydają się być w oczywisty sposób rozpoznawane przez powołane do opieki nad dziećmi instytucje. Zaś przypadki, w których są tylko świadkami aktów przemocy wciąż rzadko kwalifikowane są jako rodzaj przemocy wobec dzieci. Świadomość, że dzieci obserwujące przemoc są jej „niemymi ofiarami” jest wciąż bardzo niska.

25. DO BICIA DZIECI DOCHODZI WYŁĄCZNIE W RODZINACH PATOLOGICZNYCH

Nieprawda – przemoc wobec dzieci jest zjawiskiem występującym w rodzinach o bardzo różnym statusie społecznym i ekonomicznym. Pojawia się w rodzinach ubogich, średniozamożnych oraz bardzo bogatych; w rodzinach ludzi wykształconych i niewykształconych; na wsiach i w mieście. W tzw. „dobrych rodzinach” skala stosowania surowych kar fizycznych wobec dzieci wcale nie odbiega od wskazań dotyczących ogółu rodziców.

26. SPOSÓB, W JAKI RODZICE WYCHOWUJĄ DZIECKO JEST ICH SPRAWĄ PRYWATNĄ. NIKT NIE POWINIEN WTRĄCAĆ SIĘ W SPRAWY DOMOWE INNYCH

Nieprawda – przemoc wobec dzieci w rodzinie jest przestępstwem i poważnym problemem społecznym. Niemal codziennie media donoszą o kolejnych porzuconych noworodkach, dzieciach maltretowanych przez swoich rodziców lub ich partnerów, o maluchach, które umierają w szpitalach na skutek pobicia lub zaniedbania. Szacuje się, że kilkadziesiąt tysięcy dzieci w Polsce jest maltretowanych przez najbliższych, tzn. doświadcza ciągłej i bardzo brutalnej przemocy fizycznej, seksualnej lub psychicznej, a kilkadziesiąt z nich każdego roku umiera na skutek złego traktowania. Przemoc wobec dzieci nie może być traktowana w kategoriach sprawy prywatnej. Przemoc narusza podstawowe prawa człowieka i prawa dziecka, w tym,

bardzo często prawo do zdrowia i życia. Jest złem, któremu my – dorośli mamy moralny i prawny obowiązek się przeciwstawiać.

27. STARZY LUDZIE LUBIĄ ZWRACAĆ NA SIEBIE UWAGĘ/ LUBIĄ SOBIE PONARZEKAĆ

Nieprawda – jeśli stary człowiek informuje o przemocy fizycznej wobec siebie, to najczęściej jest to długotrwały proces poprzedzony różnymi formami zaniedbań i psychicznego maltretowania.

7. Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r.o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r.o pomocy społecznej (tj: Dz.U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r.o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U.z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.);
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomani z 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 124);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r.w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209 z 2011 r., poz.1245);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r.w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2010 r., Nr 201, poz. 1334);
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Uchwała nr VII/45/11 Rady Miasta Łęczycy z dnia 12 kwietnia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania;
- Zarządzenie Nr 120.87.2011 Burmistrza Miasta Łęczycy z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Ustawa z dnia 8 marca 1990r.o Samorządzie Gminnym (Dz. U. z 2001r., Nr 142, poz.1591 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r.o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r., Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r., poz. 788 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Postępowania Karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny Wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks Postępowania Cywilnego (Dz.U.Nr 43, poz. 296, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011r., Nr 287, poz. 1687 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r.o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U .z 2005 r., Nr 31, poz. 266 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r.o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.);

8. Realizatorzy programu:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycy
- Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łęczycy;
- Zespół Opieki Zdrowotnej (Poradnia Zdrowia Psychicznego i Poradnia Leczenia Uzależnień) w Łęczycy;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDAR” w Łęczycy;
- Komenda Powiatowa Policji w Łęczycy;
- Szkoła Podstawowa Nr 3 w Łęczycy;
- Szkoła Podstawowa Nr 4 w Łęczycy;

- Gimnazjum w Łęczycy;
- Sąd Rejonowy w Kutnie, Wydział Zamiejscowy w Łęczycy (II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej z siedzibą w Łęczycy);
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Łęczycy;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęczycy;
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Łęczycy;
- Stowarzyszenie Abstynentów i Rodzin Abstynenckich Klubu „Przebudzenie” w Łęczycy;

Przy współpracy z :

- Urzędem Miejskim w Łęczycy;
- Prokuraturą Rejonową w Łęczycy;
- Szkołami i przedszkolami działającymi na terenie miasta Łęczycy;
- Kościołami i związkami wyznaniowymi;
- Innymi organizacjami pozarządowymi.

9. Adresaci programu:

- ofiary przemocy w rodzinie:
  - = dzieci;
  - = współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych;
  - = osoby starsze,
  - = osoby niepełnosprawne,
- sprawcy przemocy w rodzinie;
- świadkowie przemocy w rodzinie,
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy,
- przedstawiciele władz lokalnych,
- społeczność lokalna.

10. Koordynator programu

Koordynatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycy przy współpracy z :

- Miejską Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Oświatą;
- Policją;
- Organizacjami Pozarządowymi;
- Służbą zdrowia.

11. Finansowanie

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie są środki finansowe:

- z budżetu Gminy Miasto Łęczycy pochodzące z wpływów z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- środki Budżetu Państwa (w ramach programów konkursowych);
- środki z Unii Europejskiej (w ramach programów konkursowych);
- środki własne jednostek (w zakresie zadań statutowych i ustawowych).

12. Założenia programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) do zadań własnych gminy w tym zakresie należy w szczególności:

1. Tworzenie Gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Opracowanie i realizacja programu ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
4. Prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

13. Cele programu

13.1. Cel główny

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem ochrony ofiar, oraz poprawa skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.

13.2. Cele szczegółowe

- a) systematyczne pogłębianie wiedzy na temat zjawiska przemocy wśród społeczności lokalnej;
- b) zwiększenie dostępności pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie i skuteczności ochrony ich praw;
- c) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
- d) łączenie i koordynowanie działań lokalnych tj. sektora publicznego i organizacji pozarządowych;
- e) podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- f) podnoszenie kompetencji służ zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie;
- g) ochrona ofiar przemoc poprzez wsparcie : medyczne, prawne, psychologiczne, socjalne;
- h) budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar i działań wobec sprawców.

14. Zadania do realizacji

ZADANIA DO REALIZACJI	SPOSÓB DO REALIZACJI	PODPIOT REALIZUJĄCY	TERMIN REALIZACJI
Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego: Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, które mają na celu zapobieganie zjawisku; Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie; Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie; Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach; Monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy; Powoływanie grup roboczych do pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą; rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym; inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie; prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy, oraz efektów tych działań; Zintegrowanie działań instytucji lokalnych, podział ról i zadań; Odseparowanie sprawców przemocy od osób pokrzywdzonych; 2. Utworzenie punktu konsultacyjnego dla rodzin,	- Burmistrz Miasta Łęczycy - MOPS w Łęczycy - Instytucje wchodzące w skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasto Łęczycy;	2014- 2018

	w których występuje zjawisko przemocy; 3. Otworzenie linii telefonu zaufania;		
Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty i prowadzenia interwencji kryzysowej; Organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy;	- Zespół Interdyscyplinarny w Łęczycy, - MOPS w Łęczycy - Instytucje wchodzące w skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasto Łęczycy;	2014 - 2018
Systematyczna edukacja środowiska	Działania informacyjno- edukacyjne polegające na rozpowszechnianiu informacji w formie broszur, ulotek, plakatów dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie; Dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie; Umieszczanie informacji na stronach internetowych; Spotkania informacyjne z mieszkańcami społeczności lokalnej; Udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie; Opracowanie własnych ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy na terenie miasta Łęczycy; Rozbudowanie formularza Niebieska Karta B o podanie konkretnych instytucji udzielających pomocy na terenie miasta Łęczycy i okolic; Edukacja w zakresie przemocy domowej kierowana do dzieci i młodzieży kierowana do dzieci i młodzieży szkolnej;	- Zespół Interdyscyplinarny w Łęczycy - Instytucje wchodzące w skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasto Łęczycy;	2014-2018
Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy	Praca specjalistów w zakresie diagnozy i pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej; Opracowanie i realizacja programu ochrony ofiar przemocy w rodzinie; Opracowanie i realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego wobec sprawców przemocy; Udzielanie schronienia osobom dotkniętym przemocą, które są zmuszone do opuszczenia miejsca zamieszkania; Prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy.	- Instytucje wchodzące w skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasto Łęczycy;	2014-2018

15. Przewidywane efekty programu:

- zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie;
- promowanie wartości rodzinnych;
- edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie;
- promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy;
- zmniejszanie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie;
- zwiększanie skuteczności i dostępności pomocy;
- wzrost liczby placówek udzielających pomocy w środowisku lokalnym;
- wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie;

- spadek liczby rodzin, w których interwencje Policji i innych służ zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie podejmowane są wielokrotnie;
- zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w problematykę przeciwdziałania przemocy.

16. Wskaźniki:

- Liczba podjętych interwencji w stosunku do ofiar przemocy.
- Liczba osób dorosłych i dzieci objętych poradnictwem, terapią rodzinną, psychoterapią.
- Liczba osób objętych grupowymi zajęciami edukacyjno – profilaktycznymi.
- Liczba osób korzystających z całodobowego schronienia.
- Liczba instytucji, które działają w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Ilość rodzin objętych procedurą Niebieskich Kart.
- Ilość sporządzonych formularzy Niebieska Karta–A z podziałem na policję, pomoc społeczną, oświatę, służbę zdrowia i komisję alkoholową.
- Liczba rodzin, w których sporządzono więcej niż jedną Niebieską Kartę – A w trakcie trwania procedury NK.
- Liczba doręczonych ofiarom formularzy Niebieska Karta – B.
- Liczba sporządzonych z ofiarą Niebieskich Kart – C.
- Liczba sporządzonych ze sprawcą Niebieskich Kart – D.
- Liczba wyroków w sprawach karnych dotyczących stosowania przemocy w rodzinie.
- Liczba rodzin, w których ponownie wszczęto procedurę Niebieskich Kart.
- Liczba wyroków Sądu Rodzinnego w sprawach dzieci krzywdzonych–ofiar przemocy (w tym ograniczenie władzy rodzicielskiej, umieszczenie w pieczy zastępczej).
- Ilość złożonych wniosków do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację małoletnich dzieci.
- Ilość złożonych wniosków do MKPiRPA o podjęcie działań w stosunku do osób nadużywających alkoholu.
- Ilość złożonych zawiadomień przez Instytucje o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy.
- Ilość wydanych zaświadczeń lekarskich/obdukcja dotyczących uszkodzeń ciała spowodowanych przemocą.
- Ilość spraw, w których zastosowano środki zapobiegawcze wobec sprawców przemocy, bądź inne działania interwencyjne:
  - a) liczba osób wobec których zastosowano zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną;
  - b) liczba osób wobec których zastosowano tymczasowe aresztowanie;
  - c) Liczba osób wobec których wydano nakaz opuszczenia mieszkania;
  - d) liczba osób, które zostały przewiezione do Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych, Izby Wytrzeźwień;
  - e) liczba osób wobec których wydano zakaz zbliżania się do osoby pokrzywdzonej;
  - f) orzeczenie o eksmisji;
    - Liczba dzieci i młodzieży objętych edukacją, zajęciami profilaktycznymi i alternatywnymi formami spędzania czasu wolnego.
    - Liczba wykonanych wyroków sądowych dotyczących eksmisji lub nakazu opuszczenia mieszkania wobec sprawców przemocy.
    - Ilość sprawców zobowiązanych postanowieniem Sądu do podjęcia leczenia odwykowego.
    - Ilość sprawców przemocy objętych nadzorem/dozorem kuratora sądowego.

- Liczba skazanych wyrokiem Sądu sprawców przemocy, którym odwieszono wyrok i umieszczono w Zakładzie Karnym.
- Liczba osób dorosłych objętych działaniami edukacyjnymi, poradnictwem i programami profilaktycznymi.
- Liczba sprawców przemocy zobowiązanych wyrokiem Sądu do uczestnictwa w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych.
- Liczba sprawców objętych działaniami korekcyjno – edukacyjnymi.
- Ilość pomieszczeń tymczasowych utworzonych w zasobach Gminy.
- Ilość spotkań ZI w skali roku.
- Ilość powołanych Grup Roboczych przez ZI do pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą.
- Ilość zakończonych procedur Niebieskich Kart w trybie & 18 ust.1 pkt. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty i wzorów formularzy Niebieska Karta, tj. ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie.
- Ilość zakończonych procedur Niebieskich Kart w trybie & 18 ust.1 pkt. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty i wzorów formularzy Niebieska Karta, tj. rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań.
- Liczba przeszkolonych osób działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

17. Analiza SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest to efektywna metoda identyfikacji słabych i mocnych stron oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed organizacją. Jest ona oparta na schemacie klasyfikacji dzielącym wszystkie czynniki mające wpływ na bieżącą i przyszłą pozycję organizacji, na:

- zewnętrzne w stosunku do organizacji i mające charakter uwarunkowań wewnętrznych,
- wywierające negatywny wpływ na organizację i mające wpływ pozytywny.

Ze skrzyżowania tych dwóch podziałów powstają cztery kategorie czynników:

1. Zewnętrzne pozytywne – szanse – to zjawiska i tendencje w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane stają się impulsem rozwoju oraz osłabiają zagrożenia.

2. Zewnętrzne negatywne – zagrożenia – to wszystkie czynniki, które są postrzegane jako bariery dla rozwoju, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń ma destrukcyjny wpływ na rozwój organizacji, lub powodzenie inwestycji.

Jednocześnie nie pozwala na pełne wykorzystanie szans i mocnych stron.

3. Wewnętrzne pozytywne – mocne strony – czyli atuty organizacji. Mocne strony to walory organizacji, które w pozytywny sposób ją wyróżniają.

4. Wewnętrzne negatywne – słabe strony – to konsekwencje ograniczeń zasobów i niedostatecznych kwalifikacji.

Analiza SWOT, jako metoda diagnostyczna dokonująca analizy otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego danego obszaru problemowego, zakłada trzy etapy postępowania:

- Identyfikację i analizę: silnych i słabych stron.
- Identyfikację i analizę: szans i zagrożeń.
- Określenie strategicznej sytuacji w rozwiązaniu problemu społecznego.

Analizę SWOT przeprowadzono w oparciu o dostępne dane na temat mocnych i słabych stron istniejącego w Łęczycy systemu dla ofiar przemocy, świadków i sprawców przemocy w rodzinie, dostępnego zapleczka oraz stosowanych procedur.

WEWNĘTRZNE POZYTYWNE- MOCNE STRONY:

- powstanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasto Łęczycza;
- współpraca służb działających w ramach ZI;
- profesjonalizm kadry;
- istnienie procedury Niebieskie Karty;
- propozycje wdrażania nowych procedur i rozwiązań;
- podnoszenie kwalifikacji kadry zajmującej się problematyką przemocy w rodzinie;
- rosnące wzajemne zaufanie do osób i instytucji;
- istniejące zaplecze instytucjonalne;
- rozpowszechnianie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy.

WEWNĘTRZNE NEGATYWNE – SŁABE STRONY:

- niedostateczna liczba specjalistycznej kadry;
- niedostateczny bezpłatny system szkoleń interdyscyplinarnych;
- brak skutecznej współpracy instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (słaby przepływ informacji, brak zaangażowania i odpowiedzialności osobistej);
- niedostateczna wiedza o wzajemnych kompetencjach i zapleczu;
- niedostateczne wykorzystanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości już istniejących przepisów prawnych (zakaz zbliżania się do ofiary, nakaz opuszczenia lokalu, zobowiązanie do udziału w programach korekcyjno–edukacyjnych sprawców przemocy);
- brak warunków do wykonania egzekucji eksmisji wobec sprawców przemocy (brak pomieszczeń tymczasowych w zasobach gminy);
- zbyt mała ilość programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy;
- koncentracja na zjawisku przemocy pomiędzy dorosłymi, a nie dostateczne zauważenie przemocy wobec dziecka i jego sytuacji w rodzinie;
- niski poziom świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie, jej konsekwencji i wynikająca z tego bierność i tolerancja społeczna dla tego zjawiska;
- mała (niewystarczająca) wiedza interdyscyplinarna na temat zjawiska przemocy i mała świadomość problemu (wśród osób i instytucji, które powinny reagować w sytuacji przemocy w rodzinie, np. szkoła, służba zdrowia);
- brak punktu konsultacyjnego dla rodzin, w których występuje zjawisko przemocy;
- brak ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- brak pomieszczeń dla funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego (dla spotkań Grup Roboczych, do przeprowadzania rozmów z ofiarami i sprawcami przemocy);
- brak realizacji programu korekcyjno–edukacyjnego dla sprawców przemocy;
- brak grup wsparcia (terapeutycznych, samopomocowych) dla ofiar przemocy;
- brak hostelu dla ofiar przemocy;
- brak wiary ze strony ofiar przemocy w skuteczność procedury Niebieskie Karty oraz w przerwanie przemocy w rodzinie;
- brak szczegółowych programów ochrony ofiar przemocy;

- niewielka liczba przypadków przemocy objęta interwencjami wymiaru sprawiedliwości z powodu trudności w gromadzeniu i weryfikacji dowodów oraz z powodu wycofywania się ofiar przemocy z formalnego oskarżenia sprawcy.

ZEWNETRZNE POZYTYWNE- SZANSE:

- wprowadzenie nowych przepisów prawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- funkcjonujące ogólnopolskie telefony zaufania;
- większa możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na finansowanie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- zwiększająca się wiedza społeczeństwa na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- gotowość do współpracy służb, instytucji i organizacji pozarządowych;
- pojawia się wiele nowych publikacji, czasopism i artykułów, oraz programów telewizyjnych i kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- problematyka przemocy w rodzinie stała się przedmiotem badań i ekspertyz naukowych.

ZEWNETRZNE NEGATYWNE – ZAGROŻENIA:

- minimalne środki na realizację GPPPwR;
- brak środków na zatrudnienie specjalistów;
- mała (niewystarczająca) wiedza interdyscyplinarna na temat zjawiska przemocy i mała świadomość problemu (wśród osób, które powinny reagować w sytuacji przemocy w rodzinie, np. środowiska sąsiedzkie);
- nadal funkcjonujące w społeczeństwie mity, przekonania i stereotypy na temat przemocy w rodzinie;
- skomplikowane procedury pozyskiwania środków z Unii Europejskiej;
- brak badań na temat zjawiska przemocy na terenie miasta Łęczycy;
- występowanie sprzeczności pomiędzy istniejącymi przepisami prawa, a możliwością ich wykonania w praktyce przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości;
- źle skonstruowane przepisy prawa dotyczące funkcjonowania ZI (brak środków z budżetu państwa na finansowanie działalności ZI oraz wykonywanie zadań przez członków ZI w ramach obowiązków służbowych w ich instytucjach macierzystych).

18. Dane statystyczne

DZIAŁANIE	2012	2013
Liczba nowych założonych Niebieskich Kart -A, z podziałem na:	24	14
- policję,	20	8
- pomoc społeczną,	4	5
- służbę zdrowia,	0	0
- oświatę,	0	1
- komisję rozwiązywania problemów alkoholowych	0	0
Ilość posiedzeń ZI	14	9
Liczba prowadzonych procedur NK w danym roku kalendarzowym (z uwzględnieniem NK założonych w latach poprzednich)	27	16
Liczba powołanych Grup Roboczych ZI dla nowych NK	10	7
Liczba pracujących Grup Roboczych ZI dla NK	15	14
Liczba rodzin w których założono więcej niż jedną NK-A	0	5
Liczba rodzin, w których ponownie wszczęto procedurę NK	0	2
Liczba zakończonych procedur NK w trybie & 18 ust.1 pkt 1 Rozporządzenia w sprawie NK (ustanie przemocy)	13	10
Liczba zakończonych procedur NK w trybie & 18 ust.1 pkt 2 Rozporządzenia w sprawie NK (brak zasadności podejmowania działań)	2	5
Liczba ofiar przemocy - dorosłych	27	16

Liczba ofiar przemocy – dzieci	20	8
Liczba osób w rodzinach w których wystąpiła przemoc (bez sprawców)	64	41
Liczba sprawców przemocy w rodzinach	27	16
Liczba osób objętych pomocą/poradą specjalistów (radcy prawnego, psychologa, pracownika socjalnego, terapeuty, itp.) w ramach procedury NK	85	46
Liczba osób objętych grupowymi zajęciami edukacyjno-profilaktycznymi	0	0
Liczba osób korzystających z całodobowego schronienia w ramach procedury NK	0	0
Liczba instytucji działających w ramach ZI w tym z sektora pozarządowego:	12	12
Liczba ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy	2	2
Liczba grup wsparcia dla ofiar przemocy (terapeutyczne, samopomocowe)	0	0
Liczba wyroków w sprawach karnych dotyczących stosowania przemocy w rodzinie w ramach procedury NK	0	0
Liczba wyroków Sądu Rodzinnego w sprawach dzieci krzywdzonych w ramach procedury NK w tym:	3	4
- ograniczenie władzy rodzicielskiej,	1	3
- umieszczenie w pieczy zastępczej	1	3
	0	0
Ilość wniosków złożonych do SR o wgląd w sytuację dziecka przez pomoc społeczną w ramach procedury NK	2	4
Ilość złożonych wniosków przez pomoc społeczną do MKPiRPA o podjęcie działań w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu w ramach procedury NK, w tym:	14	15
- dot.ofiar	0	3
- dot.sprawców	14	12
Ilość złożonych zawiadomień o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy przez pomoc społeczną do KPP/Prokuratury w ramach procedury NK	4	9
Ilość wydanych zaświadczeń lekarskich/obdukcji dotyczących uszkodzeń ciał spowodowanych przemocą w ramach procedury NK	2	4
Ilość spraw, w których zastosowano środki zapobiegawcze wobec sprawców przemocy lub inne działania interwencyjne w ramach procedury NK:w tym:	14	8
- zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną,	0	0
- zastosowano tymczasowe aresztowanie,	0	0
- wydano nakaz opuszczenia mieszkania,	0	1
- wydano zakaz zbliżania się do osoby pokrzywdzonej,	0	1
- orzeczono eksmisję,	0	1
- przewiezienie do Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych lub Izby Wytrzeźwień.	0	1
	14	5
Liczba sprawców zobowiązanych postanowieniem Sądu do podjęcia leczenia odwykowego w ramach procedury NK	2	1
Liczba sprawców, którzy zgłosili się do Pradni Leczenia Uzależnień w ramach procedury NK	2	7
Liczba sprawców przemocy objętych nadzorem/dozorem kuratora sądowego w ramach procedury NK	5	10
Liczba skazanych wyrokiem Sądu sprawców przemocy, którym odwieszono wyrok i umieszczono w ZK w ramach procedury NK	2	0
Liczba sprawców przemocy zobowiązanych wyrokiem Sądu do uczestnictwa w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych w ramach procedury NK	0	0
Liczba sprawców objętych działaniami korekcyjno-edukacyjnymi w ramach procedury NK	0	0
Ilość pomieszczeń tymczasowych utworzonych w zasobach Gminy	0	0

19. Sprawozdawczość programu

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasto Łęczycza składa sprawozdania z działalności ZI w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie co 6 miesięcy do Koordynatora Programu (Kierownika MOPS w Łęczycy) w terminach:

- za okres styczeń – czerwiec br – do dnia 15 lipca br,
- za okres lipiec – grudzień br– do dnia 15 stycznia następnego roku kalendarzowego.

Koordinator programu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycy składa sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie co 6 miesięcy do Burmistrza Miasta Łęczycza w terminach:

- za okres styczeń – czerwiec br. – do dnia 31 lipca br.,
- za okres lipiec – grudzień br– do dnia 31 stycznia następnego roku kalendarzowego.

Burmistrz Miasta Łęczycza przedkłada sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie co 6 miesięcy do Rady Miasta Łęczycza w terminach:

- za okres styczeń – czerwiec br – do dnia 31 sierpnia br.,
- za okres lipiec – grudzień br– do 28 lutego następnego roku kalendarzowego.